

ГІГІЄНА, ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ

УДК 614.2

ДО ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ АМБУЛАТОРНО- ПОЛІКЛІНІЧНОЇ ДОПОМОГИ ДІТЯМ З ХВОРОБАМИ ОКА ТА ПРИДАТКОВОГО АПАРАТУ

Андрейчин Л.В.

Тернопільський державний медичний університет ім. І. Я.Горбачевського

Резюме. Представлені результати вивчення організації амбулаторно-поліклінічної спеціалізованої медичної допомоги дітям з патологією органу зору.

Ключові слова: діти, патологія органу зору, амбулаторна медична допомога

Аналіз даних наукової літератури вказує на щорічне зростання захворюваності дітей на хвороби органу зору та їх негативні медико-соціальні наслідки [1, 2]. Ефективна організація амбулаторно-поліклінічної допомоги може забезпечити профілактику втрати зору та якісне життя дітей [3].

Мета роботи: вивчити та проаналізувати стан спеціалізованої офтальмологічної амбулаторно-поліклінічної допомоги дітям з патологією органу зору в Тернопільській області.

Матеріал і методи

статистичний – дані галузевої статистичної звітності за 2007-2011рр., системного підходу, структурно-логічного аналізу.

Результати та їх обговорення

В ході проведення дослідження встановлено, що в тринадцяти (70,58 %) поліклініках ЦРЛ функціонують кабінети лікарів-офтальмологів дитячих, в трьох (17,65 %) поліклініках ЦРЛ введено посади лікарів-офтальмологів дитячих на неповну посаду при відсутності окремих кабінетів, у двох (11,77 %) поліклініках ЦРЛ відповідні кабінети та лікарські посади не введено, а медична допомога дітям з хворобами ока та додаткового апарату надається лікарями-офтальмологами офтальмологічних кабінетів для дорослих. В м. Тернопіль у міській дитячій поліклініці для надання медичної допомоги дітям з хворобами ока та додаткового апарату функціонують два кабінети: плеоптичний та оглядовий.

На базі обласної дитячої клінічної лікарні ведеться консультативний прийом лікаря-офтальмолога дитячого для надання медичної допомоги дітям з хворобами ока та придаткового апарату за направленнями лікарів-офтальмологів дитячих закладів охорони здоров'я другого рівня медичної допомоги. Далі нами вивчалася забезпеченість лікарями для надання медичної допомоги дітям з хворобами ока та придаткового апарату. В 2011 році введено 15,25 посад лікарів офтальмологів дитячих (на 1,0 посаду менше ніж в 2008р) 84,72% із яких укомплектовано. Із загальної кількості лікарів, які надають медичну допомогу дітям з хворобами ока та придаткового апарату 10 (45,45 %) проходили та 12 (54,55 %) не проходили спеціалізацію з надання медичної допомоги дітям.

За рівнем професійної кваліфікації з дитячої офтальмології розподілені наступним чином: вища кваліфікаційна категорія -18,18 %; перша кваліфікаційна категорія – 13,64 %; друга кваліфікаційна категорія – 9,09%; не атестовані у дитячій офтальмології -27,27%;

Результати вивчення кількості звернень дітей за медичною допомогою до лікарів-офтальмологів в розрізі адміністративних територій представлено в табл.

Таблиця. Кількість звернень дітей з хворобами ока та придаткового апарату за медичною допомогою (2007-2011 рр.)

Адміністративна територія	2007	2008	2009	2010	2011
м. Тернопіль	11947	15933	12499	14334	20658
Бережанський	9832	10244	10456	11126	11130
Борщівський	5767	6076	6058	5315	5486
Бучацький	13095	13103	13209	9156	9971
Густинський	10966	8831	10196	12157	13386
Заліщицький	4710	4680	4573	4389	4690
Збаразький	4921	4765	4654	4774	4599
Зборівський	6535	6369	5212	3776	3489
Козівський	10239	3046	16190	8757	13156
Кременецький	15462	15116	16753	16195	15862
Ланівецький	4998	4725	7248	4206	6725
Монастирський	5496	6826	7066	8243	8286
Підволочиський	11072	9177	6709	7329	8761
Підгаєцький	5107	4998	4396	5044	4732
Теребовлянський	12534	12248	15459	12062	19715
Тернопільський	3030	10343	11834	12097	10965
Чортківський	11937	12153	12667	14185	13822
Шумський	2548	3900	3345	3875	5206
Тернопільська обл.	158458	157652	179473	160058	189311

Одним із показників діяльності лікарів які надають медичну допомогу в амбулаторно-поліклінічних умовах є функція посади лікаря. Враховуючи два основні напрямки діяльності лікарів-офтальмологів дитячих: амбулаторний прийом пацієнтів та проведення профілактичних оглядів дітей. Функцію посади вивчали також в двох напрямках. Отримані дані вказують на достовірну ($p \leq 0,005$) різницю функції посади лікарів-офтальмологів дитячих на амбулаторному прийомі пацієнтів (4,6 разів) від 4599 в Збаразькій ЦРЛ до 21149,3 в Кременецькій ЦРЛ. При цьому функція посади лікарів-офтальмологів дитячих за п'ять років (2007-2011рр.) збільшилася в 12 (66,7 %) та зменшилась в 6 (33,3%) разів. Найбільше збільшення (3,0 ($p \leq 0,005$)рази) зареєстровано в Монастириській ЦРЛ: з 5496 до 16572 прийомів на рік, а найбільше зменшення функції посади (1,97 рази) зареєстровано в Зборівській ЦРЛ: з 26140 до 13956 прийомів на рік. Отримані дані також вказують на значну різницю функції посади лікарів-офтальмологів дитячих при проведенні профілактичних оглядів. Різниця складає 8,8 ($p \leq 0,005$) разів: від 1912 в Збаразькій ЦРЛ до 16840 в Кременецькій ЦРЛ. Встановлено, що за п'ять років (2007-2011рр.) функція посади лікарів-офтальмологів дитячих на профілактичну роботу скоротилася в п'яти (27,8 %) закладах охорони здоров'я, що є негативним показником в професійній діяльності лікарів даних закладів.

Наступним кроком дослідження було вивчення рівня охоплення диспансерним наглядом дітей з хронічними хворобами органа зору та його придаткового апарату.

Дані про загальну кількість дітей з хронічними хворобами органа зору та його придаткового апарату, які знаходяться під диспансерним наглядом у лікарів-офтальмологів дитячих, Отримані дані вказують з одного боку на різницю в кількості дітей, які знаходяться під диспансерним наглядом в розрізі адміністративних територій, яка досягає 6,25 ($p \leq 0,005$) разів: від 128 в Підгаєцькій ЦРЛ до 801 в Бучацькій ЦРЛ, а також динаміку за п'ять років (2007-2011 рр.) кількості дітей із збільшенням їх під диспансерним наглядом в одинадцяти (61,1%) ЛПЗ і їх зменшенням в семи (38,9 %) ЛПЗ.

Нами проведено аналіз структури хвороб органа зору та його придаткового апарату з якими діти знаходяться під диспансерним наглядом. Найбільшу частку в структурі диспансерних дітей займають діти хворі на міопію (в тому числі складний міопічний астигматизм) — 10,6%, гіперметропію (в тому числі складний гіперметропічний

астигматизм) – 7,0%, астигматизм(простий та змішаний) – 6,8%, косоокість- 5,2%.

Висновки

Результати проведеного дослідження вказали на різний рівень доступності спеціалізованої амбулаторно-поліклінічної допомоги дітям з патологією органу зору в розрізі адміністративних територій Тернопільської області.

ЛІТЕРАТУРА

1. Збітнева С. В. Інвалідизація дітей в наслідок хвороб органу зору / С. В. Збітнева // Україна. Здоров'я нації. – 2012. – № 3. – С. 256–260.
2. Збітнева С. В. Виявлення зниження гостроти зору при профілактичних оглядах дітей / С. В. Збітнева // Східноєвропейський журнал громадського здоров'я. – 2012. – № 2. – С. 127–133.
3. Риков С.О. Характеристика офтальмологічної служби в Україні та перспективи подальшого розвитку / С. О. Риков, С. В. Збітнева // Щорічна доповідь про результати діяльності системи охорони здоров'я України. – 2009. – 2010. – С. 248–254.

К ВОПРОСУ ОБ ОРГАНИЗАЦИИ АМБУЛАТОРНО-ПОЛИКЛИНИЧЕСКОЙ ПОМОЩИ ДЕТЯМ С БОЛЕЗНЯМИ ГЛАЗА И ПРИДАТОЧНОГО АППАРАТА

Андрейчин Л.В.

Резюме. Представлены результаты изучения организации изучения амбулаторно-поликлинической специализированной медицинской помощи детям с патологией органа зрения.

Ключевые слова: дети, патология органа зрения, третичная медицинская помощь, доступность

ON THE QUESTION OF THE ORGANIZATION OF OUTPATIENT CARE FOR CHILDREN WITH EYE DISEASES AND ADNEX

Andreychin L.V.

Summary. The results of the study of the organization of the study of outpatient specialized care for children with disorders of the vision.

Key words: children, the pathology of the vision, tertiary care, availability

Отримано до редакції 02.04.2013 р.

УДК 614.71/.777:502.1(477.62)

ГИГИЕНИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ТЕХНОГЕННОЙ НАГРУЗКИ НА ОКРУЖАЮЩУЮ СРЕДУ ДОНЕЦКОЙ ОБЛАСТИ

Грищенко И.И.

Донецкий национальный медицинский университет им. М. Горького

Резюме. Проанализированы особенности индустриализации Донецкой области. Выделены 5 промышленно-городских зон региона. Оценен уровень техногенной нагрузки на окружающую среду в этих зонах.

Ключевые слова: промышленность, экология, гигиена, окружающая среда, техногенные нагрузки

Окружающая природная среда является одним из основных компонентов, определяющих качество жизни человека [1, 3, 5, 7]. Донецкая область относится к наиболее урбанизированным и индустриализованным регионам не только Украины, но и всей Европы. В связи с этим чрезвычайно актуальной является проблема изучения особенностей индустриализации Донбасса, определения техногенной нагрузки на его экологическую среду [2-4, 6].

Цель и задачи. Анализ особенностей индустриализации Донецкой области и техногенной нагрузки на окружающую среду с целью последующей разработки мер по совершенствованию государственного управления ее качеством.

Ведущими отраслями промышленности Донецкого региона являются угледобывающая, черная и цветная металлургия, химическая и коксохимическая, машиностроительная, энергетическая и строительная [3]. По территориальному размещению промышленности Донецкая область разделяется на 5 промышленно-городских зон: Донецко-Макеевскую, Горловско-Енакиевскую, Мариупольскую, Краматорско-Константиновскую и Артемовско-Славянскую. Как свидетельствуют данные табл. 1, по уровню индустриализации промышленно-городские зоны (ПГЗ) имеют четкую ранговую структуру. На первом месте по насыщенности крупными предприятиями располагается Донецко-Макеевская, на втором – Горловско-Енакиевская, на третьем – Мариупольская, на четвертом – Краматорско-Константиновская и на пятом – Артемовско-Славянская ПГЗ.

По численности предприятий, относящихся к определенным отраслям промышленности, в Донецком регионе преобладают автотранспортная (24,0%), строительная (18,6%) и угольная (17,2%).